

Příběh jedné doby

Jmenuju se Heidi. Bydlím s rodiči v pruhované roubence na okraji horské vesnice. Táta se živí jako truhlář, máma se stará o statek. Naše vesnice je vlastně spíš polohorská. Není to úplně hornatina. Hory jsou tu vysoké třeba jen 500 metrů. Do města v nížině je to 16 kilometrů. Na koni jsem tam tak za 4 hodiny. Jezdím tam s tátou dvakrát měsíčně prodávat naše výrobky a výpisky a nakupovat vše potřebné.

Mám ve vesnici kámošku Blázu. Její rodiče jsou už starší a poměrně chudí. Bláza je hezká holka. Chce si jí vzít jeden bohatý vdovec. Není ale moc atraktivní a Bláza se do toho nechce. Zachránila by tím ale sebe i svoje rodiče. Scházíme se spolu po večerech na naší lesní mýtině, popijeme víno a dělíme naše pachtivé bytí.

Také mám kluka Jirku. Skvěle si rozumíme, máme podobné zájmy a jsme oba podobně excentričtí. Má ale jednu vadu. Když se napije, tak je z něj agresivní hovado. Lidé říkají, že je ještě mladší a že ho to s věkem přejde. Tak nějak se poštít s tím, že se vezmeme. Ve zdejší společnosti je holka, co za ně chodit s jiným, by po dlouhotrvajícím vztahu, považována za poblhici. Kluk ne. Ten je spíš poplácáván za to, jak je zkušený a jak už se vyzná v ženách. Je to trapné. Snad se teda Jirka s tím pitím uklidní, když už mám tedy zpečeteno, že s ním musím být navždy.

Jednou pozdě večer jsem potkala Mílu, která občas vypomáhá v hospodě. Je tam zrovna prý i Jirka. Napadlo mě tedy, že se za ním na chvíli stavím. Byla sobota, tak pro mě. Dorazila jsem na místo, uvázala mojí grošovanou klisnu Božku na dlouhý provaz a přistoupila k okénku hospody, abych se nejdříve duševně připravila na přítomnou chasu.

Bylo tam mnoho lidí, všeobecné veselí. Jirka stál u zdi a vedle něj Julie, jedna místní holka. (Vím, co je za . Je to taková malá koketa. Když se baví s klukem a směje se, tak pítomně smyslně zaklání hlavu, dává svádivé pohledy a mluví tichým pisklavým hláskem.) Ona popoulená zády o zeď, Jirka se k ní zrovna naklání a něco jí vysvětloval těsně u ucha. Nelíbilo se mi to. Takhle by se s jinými holkami měl kluk nemít bavit. Já se takhle s jinými klukama, který by o mě třeba i stáli, taky nebavím. Vždycky se to snažím udržovat na přátelské až do tésky nevinné úrovni.

Nevědla jsem, co mám dělat. Jestli tam nabídnout a oba zfackovat nebo jet domů a zapomenout na to. Poléval mě studený pot a nebyla jsem schopna pohybu, tak jsem tam dál

stála a pozorovala, co se bude dít. Julie se po chvíli sebrala a šla si nejspíš odskočit za hospodu. Jirka se rozhlédl, jestli ho někdo nepozoruje, ale nemohl vidět, protože mnou na okně byla kytky, a následoval Julii ven.

Bylo mi z toho na zvracení. Lomcoval se mnou vztek a žárlivost, zatmívalo se mi před oči. Poté bořila jsem v dřevo, jak to skončí. Obešla roh hospody a přelezla plot, abych se dostala blíž k dvorku. Podívala jsem se za druhý roh a zahlédla jsem už jen Jirku, jak jde za klenou, která stála na konci zahrady. Srdce mi neslyšně ale zrychleně bušilo. Byla jsem v tu chvíli připravená se do krve poprat nebo ubíhnout dva kilometry bez pocítění bolesti i únavy. Připlížila jsem se ke kleně a viděla jsem ty dva, jak se zašali líbat. Musela jsem se rozhodnout, co udělám. Chtěla jsem je přistihnout, udělat scénu, zfackovat je, donutit ho mě odprosit...ale neudělala jsem nic. Oba byli značně opilí a v takovém stavu by se mi akorát vysmáli. Odplížila jsem se zpátky ke svému koni a odjela pryč. Snažila jsem se cestou nebrečet, aby se mě pak rodiče na nic nevyptávali. Měla jsem ale pořád před oči tu scénu, jak se moje milovaná spouští náduše tělesně oddávající komu jinému. Musela jsem zastavit a vyzvracet se.

Budoucnost, ještě před chvílí tak malebná a definovaná, se nyní zdála jako spáleniště po vyhořelém domě. Takového člověka si prostě nemohu vzít. Nechci skončit jako všechny ty polonešťastné ženy, které musejí setrávat v manželství s mužem, kterého polonenávidí, protože jiný způsob nepředpádá v úvahu. Víím, že mě i jeho do toho sátnu budou všichni nutit a kdybych jim řekla o tom, co jsem viděla, budou to bagatelizovat. Budou hlavně chtít vidinu stabilní budoucnosti pro své děti a majetky a taky pro sebe, aby mohli v klidu dožít na vejmínku.

Ne. Jsem dobrodružná povaha, trochu si zariskuju. V těchto vesnicích jsem prostě skončila. Musím odjet někam, kde o mně nikdo nic neví a začít znovu. Mohla bych jet do Prahy. Bydlí tam prastrýc Petr z matiny strany. Pracuje jako zlatník, rodinu nemá. Je to, co se týká bydlení samotného, ale jinak je veselý a zvědavý povahy a rád si zajde s přáteli na korběl piva. Bydlení s ním asi nebude žádný problém, je to velký puntík a udržuje si v bytě striktně svůj pořádek. Nevadí, když jsem s ním. V Praze bych si taky mohla najít nějakou práci, pokud mám jak nezaměstnat Petr. Je to vlastně docela vzrušující pomyšlení. Vyjedu do světa, nebude ze mě vesnická puška, co rodí děti. Stanu se měšťankou, budu se stýkat se spoustou zajímavých lidí a zrealizuju třeba svoje nápady, které by tady na vesnici, na konci světa, přišly vnivele.

Do Prahy trvá cesta na koni asi 6 dní. Stačí se vymotat z hor a pak už je to víceméně po rovině. Je duben. Po kámi si tedy ještě můžeme sáhnout na lepší počasí. Mezitím si nastřádám všechno potřebné na cestu.

O svém plánu jsem řekla Bláze. Rozzářily se jí z toho oči a začala vymýšlet, že by vlastně mohla jet taky, kdybych ji vzala s sebou. Chudým rodičům by mohla posílat peníze, které si vydělává třeba jako služka u nějaké bohaté měšťanské rodiny a v tak velkém městě by jistě taky mohla najít lepšího ženicha, než můl být ten nehezký vdovec.

Byla jsem moc šťastná, že nemusím jet sama a že se mnou navíc pojede Blažena. Nic lepšího mi snad ani nemohlo potkat. Ten večer jsme se na naší mýtině smály jako šílené. Popíjely jsme lahví vína na naše budoucí dobrodružství a pronášely groteskní proslovy. Spřádaly jsme plány a těšily se z našeho spiknutí, které povýšilo naše přátelství snad na nejvyšší možnou úroveň.

Jsem v hostinci, tři dny cesty od mého rodného vesnice. Jsem sama a je to nakonec asi dobře, protože přede mnou vyvstal nový problém. Bláza se mnou nejela. V předvečer našeho odjezdu mi řekla, že tátovi se přetížilo a musí zůstat, aby ho ošetřovali. Je mi jí líto ale chápu to. Asi bych na jejím místě udělala to samé. Dost to ale otřáslo mým plánem. Ztratila jsem asi tak 49 % kuráže pro podniknutí té cesty. Už jsem myslela, že na to sama nemám, že nevyjedu a raději zůstanu v jistotě a pohodlí domova. Pak jsem se ale večer ve svém pokoji vzchopila, znovu si ujasnila své priority a den po plánovaném datu vyrazila.

Rodičům jsem napsala následující dopis a nechala ho ležet na své posteli:

„Drazí rodiče,

odjela jsem za strýcem Petrem do Prahy. Najdu si tam práci a co nejdříve vám pošlu peníze, které jsem si půjčila z vaší skrýše. Dělám to proto, že si nechci vzít Jirku. Přistihla jsem ho, jak se mucká s jinou. Nebyla bych s ním šťastná.

Mám vás moc ráda. Omlouvám se, že jsem to s vámi neprobrala, ale už jsem se rozhodla a nechť la jsem přistoupit k žádným kompromisům.

Očekávejte brzy můj další dopis. Vím, že nemá cenu říkat, abyste se o mě nebáli. Budu na sebe dávat extrémní pozor, abych vám nezpůsobila další trápení. Vaše milující dcérka Heidi.“

V noci jsem se vykradla z domu, přivázala k Boženy sedlu připravená zavazadla a

vyjela na kopec, kde jsem se naposledy ohlédla na svou rodnou vesnici. Kdy sem asi zase zavítám a co se tu změní? S kým se ožení Petr a jak dopadne Bláža? A jak dopadnu já?

První a druhý večer jsem popespala na senících u milých hospodářů. Druhý den jsem jim pak do poledne pomáhala, s čím potřebovali a po obědě se zase dala na cestu. Ten den jsem už sjela z hor a následovala už příjemnější cesta po rovině. Cesta tedy ne tak malebná a hojná na daleké výhledy, ale zase cesta konstantně nenáročná s možností zastavení jízdy i trysku. Odpoledne se udrželo velké horko, sluníčko pálilo a Božka už celkem těžce oddechovala. Přivázala jsem ji tedy pod velký ovesník, aby si odpočinula. Sedla jsem si do trávy, kontrolovala mapu, zásoby a taky svůj díl, kam si píšu různé úkoly, které pomohou jí rodičům a také menstruaci, aby mi krvácení nezastihlo nepřipravenou. Zjistila jsem, že pro všechno to zaobírání se výpravou, jsem zapomněla na mýdla, které mi pomohou už předtím, než přijde dny! Sešel se mi žaludek. Jsem to hotná. Snažila jsem se vybavit si můj poslední sex s Jirkou. Nic zvláštního se u mě ale nestalo. Dokonal se vedle. Evidentně to ale němu nezabránilo.

Uvažovala jsem. To dítě si nemůžu nechat. Chci chodit do práce, vydělávat peníze a něco v životě dokázat. S dítětem by to šlo dost těžko, zdaleka. Mohla bych třeba ukrývat své těhotenství, pak ho porodit a někde ho odložit, třeba u kláštera nebo u nějakého šlechtického panství... Ne, nakonec by jistě převládly mé mateřské pudry a nedokázala bych ho opustit. Nebo bych ho mohla potratit. Kdysi se v hospodě šel pohledět na jaké prostitutky, která užíváním určitých bylin usmrtila své nenarozené dítě. Všichni přisedící to tenkrát strašně odsuzovali. I já sama jsem si v duchu říkala, jak mohla ta žena být tak bezcitná. Teď jí ale chápu. Pojedu do nejbližšího města a poptám se tam po nějakém lékárníkovi. Snad mi už poradí, co dělat. Musím k němu přijít v dobrém stavu, jinak by si mohl myslet, že jsem třeba také nevstíká a zavolal by policii. Za normálních okolností bych se klidně utábořila pod tím pokorným stromem, ale potřebovala jsem se někde umýt a dát do puce. Vyrázila jsem tedy do města a kde se našla, si již zmíněný hostinec.

Zaplatila jsem hospodskému za nocleh a jeho žena mě odvedla do mého pokoje. Zatímco mi připravovala postel, vyptávala se, odkud jsem a kam jedu. Byla to milá paní. Zdvořile jsem jí na všechno odpověděla. Ze slušnosti jsem se zeptala i na věci týkající se její osoby a ke konci také na to, zda je tu ve městě nějaký lékárník nebo bylinkář, protože mě už delší dobu bolí žaludek a potřebuju si něco koupit. Řekla, že tu je lékárník a má obchod na náměstí.

Druhý den ráno jsem se ustrojila jak nejlépe to, v rámci možností, šlo a vydala se za ním. Pan Kubát byl starý vysoký bledý muž, trochu shrbený, se zkoumavými očima, pod kterými měl brýle na čtení.

„Dobrý den, pane lékárníku“, pozdravila jsem co nejvíce uctivě a tvářila se zároveň zkroutěně.

„Dobrý den slečno, co pro Vás mohu udělat?“

„Víte pane, nežádá se mi o to zrovna lehko, je to poněkud choulostivá záležitost...“ Nic neříkal, pokračovala jsem tedy. „Jedu do Prahy za strýcem. Cestou jsem však byla přepadena a znásilněna neznámým lotrem. Potřebovala bych tomu touto hotovostí zamezit. Dají se na to u Vás koupit nějaké léky?“

Lékárník se na mě pár sekund pátravě díval, pak šel zamknout vchodové dveře a vyzval mě, abych se s ním posadím ke stolu. „Slečno, to, o čem žádáte, je za prvé nezákonné, za druhé, potřebné látky zde nemám a za třetí, je to velmi nebezpečné. Pokud se procedura neprovede správně, může pacientka skončit s vážným poškozením vnitřních orgánů, v nejhorším případě může i zemřít. Doporučil bych Vám, abyste raději dítě donosila a pak se o něj buď postarala, nebo ho vložila do zaopatření, odkud si ho mohou vzít manželé, kteří dítě mít nemohou.“

To jsem samozřejmě nechťla slyšet. Zkřivila jsem tvář do výrazu štítlivého zoufalství a zakryla si ji rukou. Uronila jsem i pár slz. „Nemůžu to dítě donosit, pane, je mi neskutečně odporné. Také ihned, jak přijedu do Prahy, potřebuji začít pracovat, a to půjde s bídou dosti těžko. Prosím, potřebuji se ho zbavit za každou cenu. Znílo by mi to život.“

Chvilí se o to zamýšlel a pak pronesl poeticky: „Staré cesty mladých žen...“. Kajícně jsem sklopila oči. „Vypadáte jako slušná dívka. Vím o způsobu, jak Vám pomoci, ale nikde se o tom prosím nezmívejte. Lidé toto řešení nepřijímají příliš otevřeně.“

„Jistě, pane.“

„Jedna kolegyně se vyzná v lékárnictví více než já. Straní se však společnosti, protože si ráda žije po svém. Asi před dvaceti lety odešla do hor. Jsme přítelové. Odebírám od ní suroviny pro výrobu mých léků. Je to za ní. Když Vám nepomůže ona, pak už nejspíš nikdo. Ukážu Vám její pozici na mapě.“

Cesta tam trvala dva dny. První den jsem pěšovala venku, protože kolem, vysoko v horách, už nikdo nebydlel a druhý den večer jsem dorazila na místo, které mi lékárník vyznačil. Na rovné plošině horstva rostl dubohabrový lesík a uprostřed na rozlehlém mýtině

stála útulná oplocená roubenka. Kosé paprsky zapadajícího slunce oza ovaly ten arovný výjev. V jejich oranžovém sv tle se lesklo poletující chmý í a hmyz opylující rozli né kvítí. Sesedla jsem z kon a blížila se po p šin k brance plotu.

Když už jsem byla u branky, zpoza chalupy se vy ítili dva vlci nebo vlk m podobní psi a spustili št kot. Klisna se splašila a musela jsem s ní utéct dál od plotu. Hluk p ílákal majitelku obydlí. Odvolala vlky, kte í ji poslechli na slovo a p istoupila k brance. Byla to menší podsaditá asi šedesátiletá paní s p ív tivým výrazem a lišáckýma o ima. Odvážila jsem se tedy p íjít blíž.

„Uctiv zdravím, paní, jedu z velké dálky, pot ebuji Vaši pomoc. Posílá m pan Kubát, že si neví rady a že Vy budete jist v d t víc.“

„Dobrý den, no snad vás oba nezklamu. Uvažte kon ke stromu a poj te se mnou dovnit . Probereme to u aje.“

Vypov d la jsem jí celý sv j p íb h, samoz ejm v pozm n né form a požádala o pomoc s potratem, za kterou jsem byla hotova se finan n revanšovat. Paní Milena N mcová, tak se mi p edstavila, se dlouze napila ze svého šálku, odložila ho na st l a spojila p ed sebou kone ky prst . „S tím potratem ti, d v e, pom žu, ale peníze za to nechci. Toho dít te t zbavím pod podmínkou, že mi tu budeš rok pomáhat. Mezitím t nau ím, co vím o lé ivé, i jinak nápomocné, síle rostlin, což se ti jist v život bude hodit. Jak íkám, spíš než peníze zde v horách pot ebuji pomocníka a milou spole nost.“

Nev d la jsem, co íct. S n ím takovým jsem v bec nepo ítala. Moje vesnice, to byl zapadákov, ale tohle je konec sv ta. Co tu budu d lat? Cht la jsem do Prahy, kde bych se stýkala s intelektuální spole ností, malovala obrazy a psala básn ...

„Musíš být ur it z tý dlouhé cesty unavená. M žeš tu p enocovat a ráno mi ekneš, jak ses rozhodla.“

Myslela jsem, že si prost koupím n jaké léky a budu si moci jít zase svou cestou. Místo toho si musím vybrat, zda si nechám dít , ale nebudu nikde vázaná, anebo se tu budu rok u it o ú incích rostlin. Když jsem pozd v noci kone n usnula, ješt po ád jsem nebyla rozhodnutá.

Ráno jsem se probudila a bylo krásn . Bílé sv tlo oza ovalo prostor, zpívali ptáci a paní Milena, sklon ná nad záhonem, trhala p ísady na rebarborový kolá . Když m uvid la, zamávala mi a kolébavým krokem za mnou p íšla. Usmívala se.

„Tak co, Heidi, jak ses rozhodla?“

„Z stanu“.

Obli ej se jí rozzá il ješt víc, zatleskala a naoko vážn m zaúkolovala. „Úloha pro dnešní den: nasbírat pelyn k, jmelí, hloh, brusinky a ve er se hodn opít erveným vínem!“